

Vlaanderen
is materiaalbewust

Selectieve inzamelplicht voor bedrijven

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

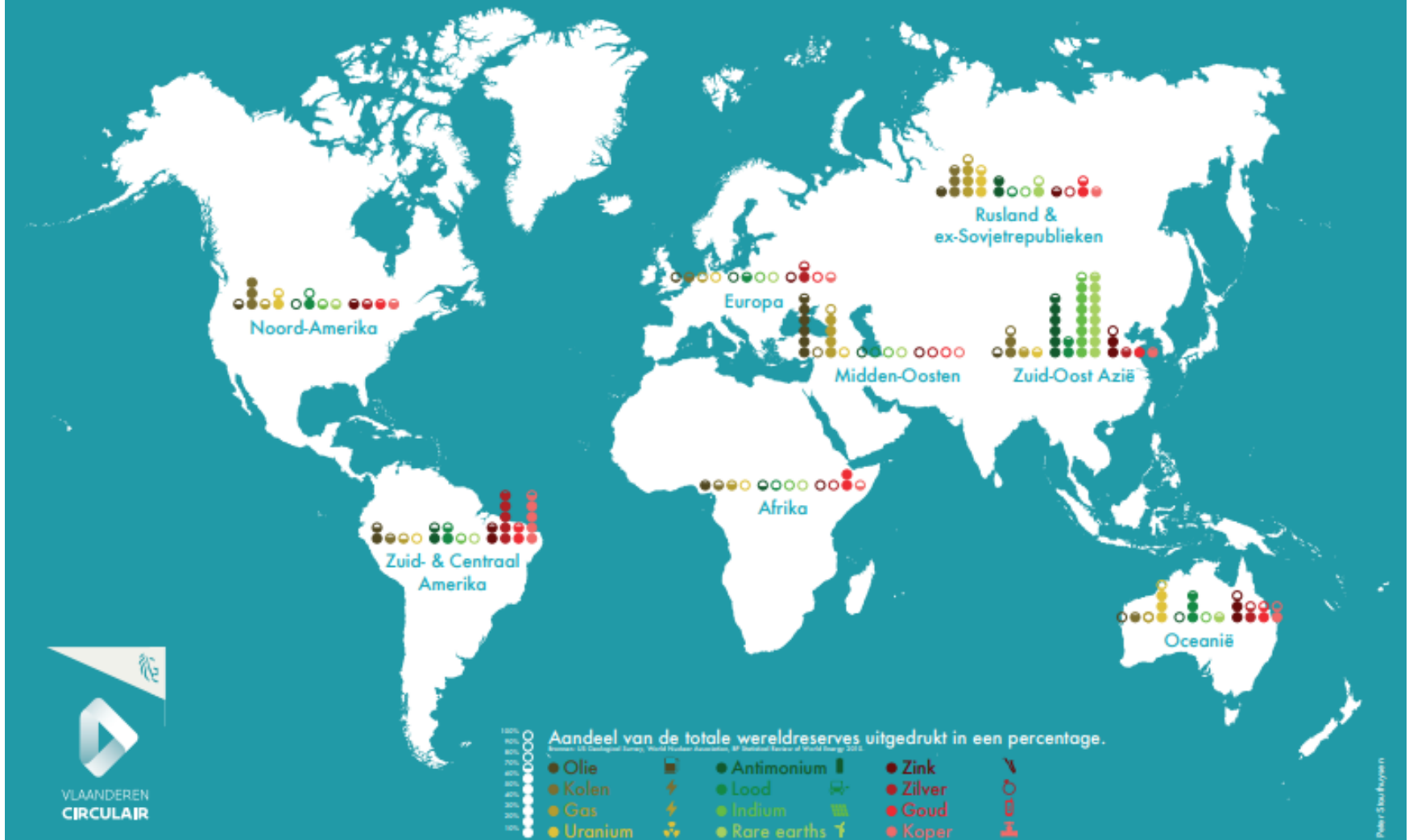
OVAM

Astrid De Man

Algemene visie: sorteren aan de bron

Probleem: materiaalschaarste

Waar vind je de overschotten?

Oplossing: circulaire economie

LINEAR ECONOMY

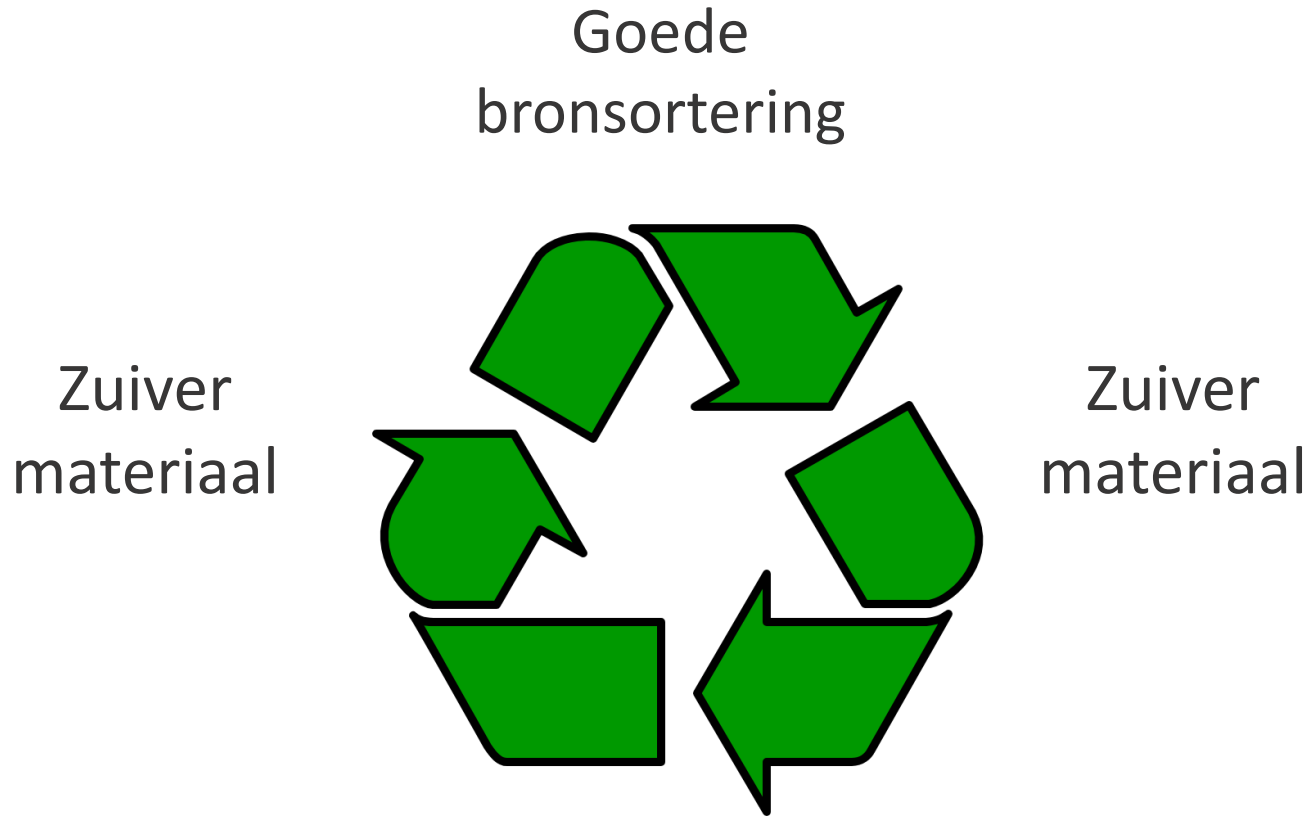
RECYCLING ECONOMY

CIRCULAR ECONOMY

Belang van bronsortering

Selectieve inzamelplicht

& andere wettelijke verplichtingen voor bedrijven

Selectieve inzamelplicht

► 22 afvalstoffen mogen NOOIT bij het restafval

Selectieve inzamelplicht

► Vanaf 1 januari 2021: uitbreiding van de sorteerplicht met...

- Afgedankte matrassen
- 'Keukenafval & etensresten' en 'levensmiddelenafval' voor specifieke sectoren:

1. het bedrijf serveert minstens éénmaal per week warme maaltijden en valt onder één van volgende sectoren:

Bedrijven en instellingen
> 100 werknemers

Kazernes van de strijdkrachten
> 100 werknemers

Penitentiaire inrichtingen

Feestzalen en polyvalente zalen
> 250 zitplaatsen

Cateringbedrijven

Ziekenhuizen en psychiatrische ziekenhuizen
> 25 erkende bedden

Woonzorgcentra
> 30 bedden

Onderwijsinstellingen
> 300 leerlingen

Restaurants, brasserieën en hotels
> 50 maaltijden/dag

2. Super- en hypermarkten met een netto-verkooppoppervlakte van meer dan 400m²

Super- en hypermarkten
> 400 m² verkooppoppervlakte

Super- en hypermarkten moeten verschillende containers voorzien voor verpakte en onverpakte voedingswaren en etensresten.

Selectieve inzamelplicht

▶ Vanaf 1 januari 2024:

- Algemene uitbreiding van de sorteerverplichting voor ‘keukenafval & etensresten’ en ‘levensmiddelenafval’ naar alle bedrijven

Overkoepelende term: Organisch-biologisch afval (OBA)

▶ Maar je hoeft natuurlijk niet te wachten op de verplichting om al vandaag van start te gaan...

- Uittesten wat beste werkt voor uw onderneming
- Specifieke uitdaging van selectieve ophaling OBA

Selectieve inzamelplicht

“Moet ik dan 24 containers hebben?”

- ▶ Neen
 - ▶ Geen enkel bedrijf heeft 24 stromen
 - ▶ Heel wat concreet afval valt onder verschillende stromen
 - ▶ Uitzonderingen - af te spreken met inzamelaar
 - Inzamelingen type ‘**recipiënt in recipiënt**’: foliezakken in/op P&K-container
 - Gezamenlijke inzameling van ‘**droge niet-gevaarlijke fracties**’ onder voorwaarden bv. contract waarin de samengevoegde fracties zijn gespecificeerd
- **Let wel: dit is géén restafvalcontainer**

Selectieve inzamelplicht

Wie zamelt bedrijfsafval in?

- ▶ **Private inzamelaars van afvalstoffen, geregistreerd bij de OVAM (IHM)**
- ▶ **Voor 'vergelijkbaar' bedrijfsafval ook mogelijkheid via huishoudelijk circuit**
 - Zorgplicht gemeenten voor huishoudelijk afval en niet voor bedrijfsafval
 - Soms toegestaan: vergelijkbaar naar aard, samenstelling en hoeveelheid met het afval van huishoudens
 - Voor restafval expliciet beperkt tot 3 restafvalzakken van 60L of container van 22,5 kg per twee weken
 - Recyclagepark bij beperkte hoeveelheden

Let wel: geen verplichting – altijd af te stemmen
- ▶ **Uitzonderlijk;** intercommunale met specifieke dienst naar bedrijven, losgekoppeld van huishoudelijke dienstverlening

Selectieve inzamelplicht

Verantwoordelijkheden van de inzamelaar – mee de kwaliteit bronsortering bewaken

- ▶ De inzamelaar van het restafval is verplicht de restafvalcontainer te controleren op sorteerfouten
- ▶ Bij vaststelling van non-conformiteiten moet een non-conformiteitsprocedure in werking treden
- ▶ De afvalstoffenproducent moet een signaal krijgen en afval kan/mag geweigerd worden door inzamelaar
 - Op basis van registers kunnen controles gevoerd worden bij afvalstoffenproducenten
 - Zowel centraal register als individuele registers
 - Handhaving obv non-conformiteiten
 - Niet omdat je NC krijgt dat je automatisch PV krijgt. Status van NC is anders. IHM is geen handhaver
 - Pas als er foute sortering is op moment dat handhaver langskomt, kan je PV/boete krijgen. Niet obv NC.
 - Overtreding, bovendien mogelijks extra kosten want nodig om te nasorteren dus IHM'er kan kost doorrekenen

<https://www.ovam.be/afvalinzamelaars-kijken-toe-op-sorteergedrag-van-bedrijven>

Contractplicht

- ▶ Er moet steeds een contract afgesloten worden met de inzamelaar van het gemengd bedrijfsafval.
- ▶ Een contract afsluiten is een gedeelde verantwoordelijkheid, de contractplicht geldt voor zowel afvalstoffenproducent als IHM
- ▶ Enkel met de inzamelaar die het bedrijfsrestafval komt inzamelen, moet een contract worden opgesteld. Dit contract bevat informatie over de afvalfracties die u selectief moet inzamelen.
- ▶ Uitzonderingen te bespreken met uw IHM:
 - Droge niet-gevaarlijke fracties: specificatie over welke stromen samen wèl in de container mogen
 - Voor restafval: vermelding van de 22 stromen die niet in de container restafval mogen

Afvalstoffenregister

- ▶ Bedrijven houden verplicht een afvalstoffenregister bij
- ▶ Dit is een overzicht van alle afvalstoffen die een bedrijf produceert en verwerkt
- ▶ Maandelijks gegevens bijhouden
- ▶ Info op te nemen in afvalstoffenregister:
 - Beschrijving van de afvalstoffen (EURAL-code)
 - Hoeveelheid van de afvalstoffen (ton, kubieke meter, liter, kg)
 - Identificatiegegevens van de inzamelaar
 - Identificatiegegevens van verwerker
 - De manier waarop het afval verwerkt of verder toegepast wordt
- ▶ Sjabloon via de OVAM-website; <https://www.ovam.be/register-van-geproduceerde-afvalstoffen>
- ▶ Registratie via Tool Cirkeltips; www.cirkeltips.be

Specifieke cases

Complexe gebouwen

- ▶ Gebouwen die gedeeld worden door verschillende afvalproducenten
- ▶ Afval mag samen worden opgehaald
- ▶ 1 contract voor restafval volstaat, maar wel ondertekend door elke afvalproducent
- ▶ Elke afvalproducent moet eigen afvalstoffenregister bijhouden, maar hoeveelheden kunnen worden toegewezen via verdeelsleutel

Bedrijventerreinen

- ▶ **Voordelen collectieve regeling rond afvalinzameling**
 - Kostenbesparend
 - Betere selectieve inzameling
 - Vooral als er kleine hoeveelheden vrijkomen, is selectieve inzameling duurder dan alles in 1 restafvalcontainer te doen.
 - Door collectieve regelingen > grotere hoeveelheden > betere prijs bij IHM
 - Minder verschillende transportbewegingen = duurzame logistiek

- ▶ Belang van ‘organisator’/bedrijventerreinmanager
- ▶ Belang van draagvlak bij bedrijven
- ▶ Inventarisatie als eerste stap

Bedrijventerreinen

- ▶ Groepsaankoop
 - Contract met afvalophaler wordt onderhandeld via collectief van bedrijven op het bedrijventerrein ('organisator'), maar afval wordt wel nog individueel opgehaald door IHM bij het bedrijf
 - De organisator haalt zelf geen fysiek afval op. De organisator wordt geen eigenaar van het afval/koopt het afval niet op, want dan registratie als IHM nodig. Eventuele vergoedingen zijn er enkel voor de praktische organisatie van de samenaankoop
 - De effectieve ophaling wordt gedaan door een ander bedrijf dat wèl als IHM en vervoerder is geregistreerd
- ▶ Centraal inzamelpunt
 - Samenbrengen van afval van bedrijven op het bedrijventerrein op 1 centraal punt op het bedrijventerrein
 - Beheerd door IHM
 - Nog steeds rol van organisator mogelijk, die prijs onderhandelt met IHM en/of eigenaar is van het perceel
- ▶ Periodieke ophaling van specifieke stromen
 - Meer op 'eventbasis' en voor 1 specifieke afvalstroom
 - Eventueel betrokkenheid van beheersorganisme
 - Bv. KGA-ophaling per kwartaal, AEEA-ophaalrondes

Sorteergedrag bedrijven

Enkele cijfers

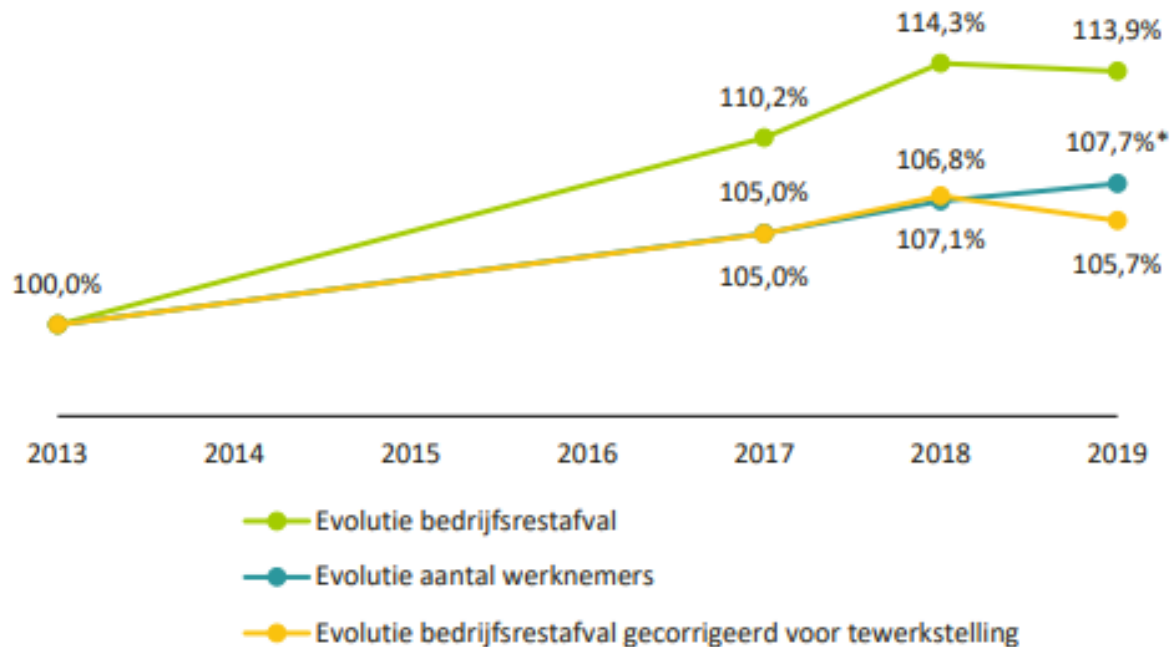
- ▶ Sorteergedrag bij bedrijven; zijn we goed bezig?
- ▶ Thuis sorteren <-> Op kantoor sorteren
- ▶ **Doelstelling dat het bedrijfsrestafval met 15% moet dalen tegen 2022 ten opzichte van 2013, rekening houdend met de tewerkstelling in Vlaanderen**

	2013 gecorrigeerd	2017	2018	2019*
Hoeveelheid post-consumer bedrijfsrestafval ingezameld in Vlaanderen (ton)	832.595	917.858	951.885	948.264

(*) Voorlopige cijfers voor 2019. De Interregionale Verpakkingscommissie moet de cijfers voor 2019 nog goedkeuren.

Enkele cijfers

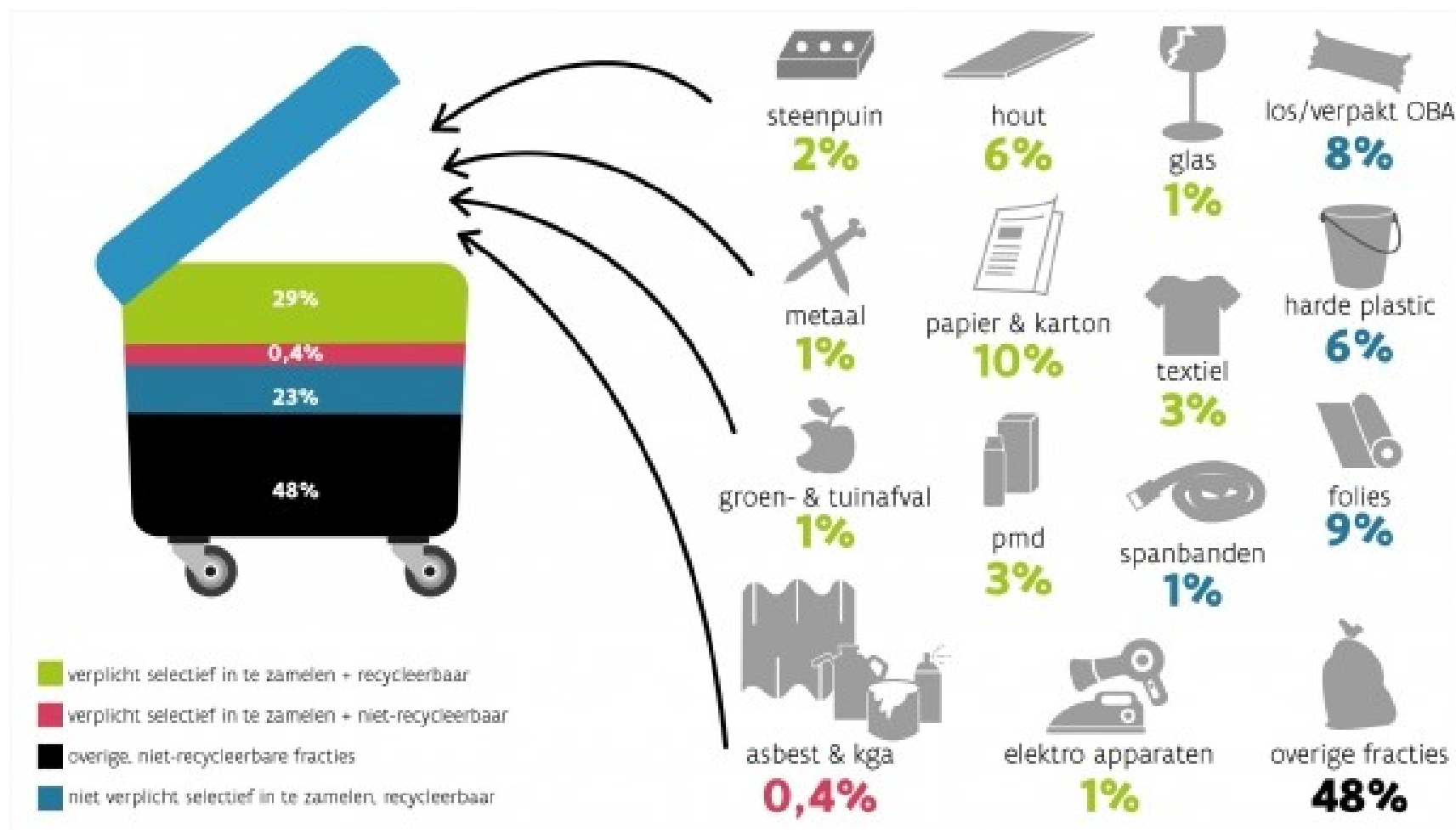
Na correctie voor de groei in de tewerkstelling is er nog een stijging van het bedrijfsrestafval met 5,7%. Voor 2022 zou het gecorrigeerd percentage maximaal 85% mogen zijn om de doelstelling uit het uitvoeringsplan te behalen.

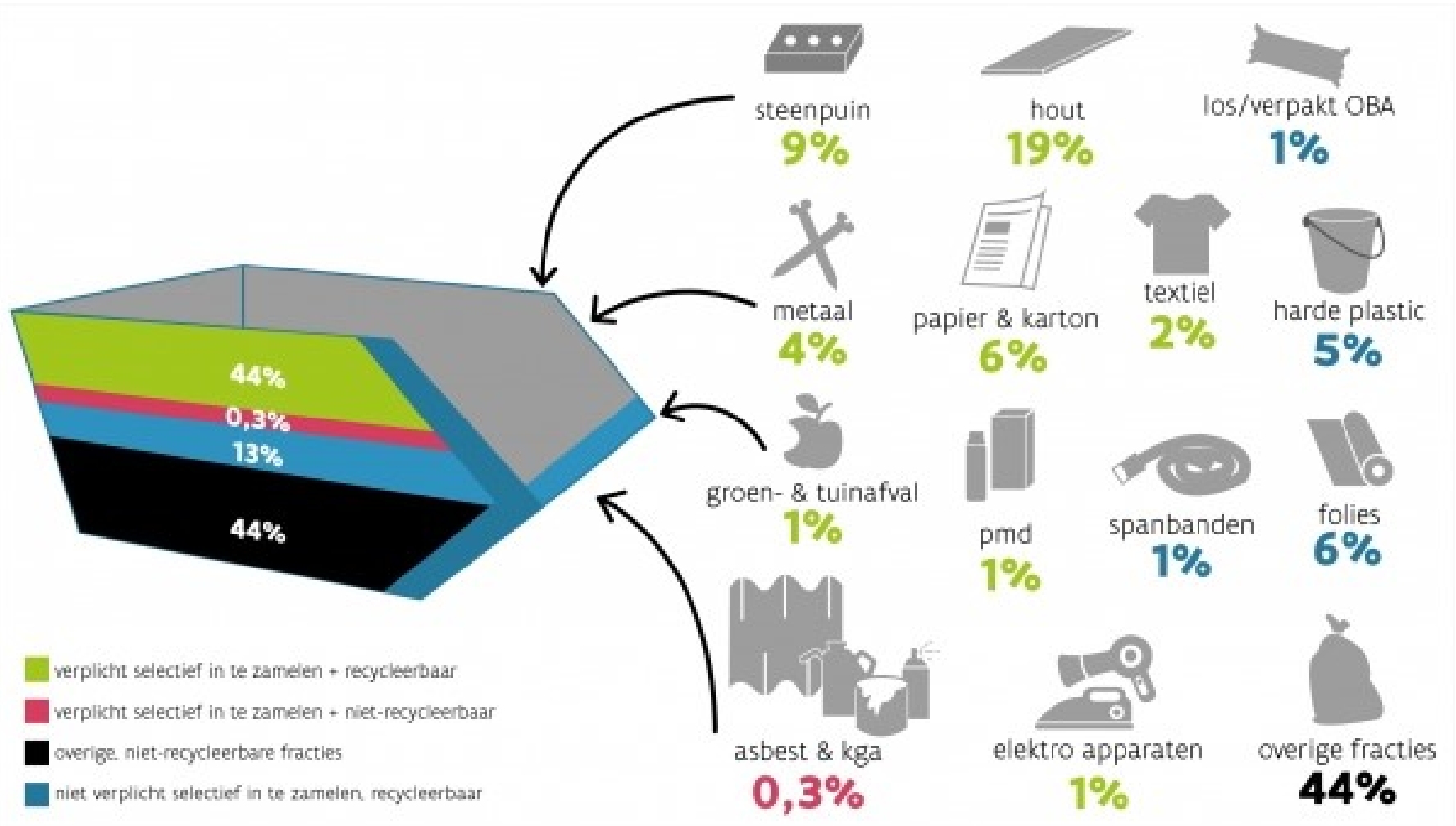
Enkele cijfers

- ▶ Samenstelling van het bedrijfsrestafval
 - Conclusie: er belandt nog teveel recycleerbaar (en verplicht selectief in te zamelen) afval in het restafval
 - *Sorteeranalyse 2017 – nieuwe sorteeranalyse lopende*
 - *Let op; uitgebreide sorteerverplichting 2021 tov 2017*
 - *Bepaalde afvalstromen in 2017 niet verplicht in te zamelen, maar wel recycleerbaar – zijn nu opgenomen in uitgebreide sorteerverplichting*

Enkele cijfers

Enkele cijfers

Hoe ervoor zorgen dat we beter sorteren?

▶ 'Meten is weten'

- Conclusies halen uit afvalstoffenregister
- Benchmark met andere bedrijven (al dan niet uit zelfde sector)
- Inspiratie uit [Cirkeltips](http://www.cirkeltips.be) > www.cirkeltips.be
 - ✓ Tips op maat - op basis van sector, materiaaltipe en grootte van de onderneming
 - ✓ Benchmarking met andere bedrijven
 - ✓ Online afvalstoffenregister (vanaf januari 2022)
 - ✓ Online vragen stellen en discussiëren over afval- en materiaalbeheer
 - ✓ Zonder account zijn ook alle tips publiek beschikbaar

▶ Webinar met alle info:

<https://www.youtube.com/watch?v=9EeZwTbCsL0>

▶ Instructies over account aanmaken:

<https://www.youtube.com/watch?v=b-s>

Mijn Benchmark

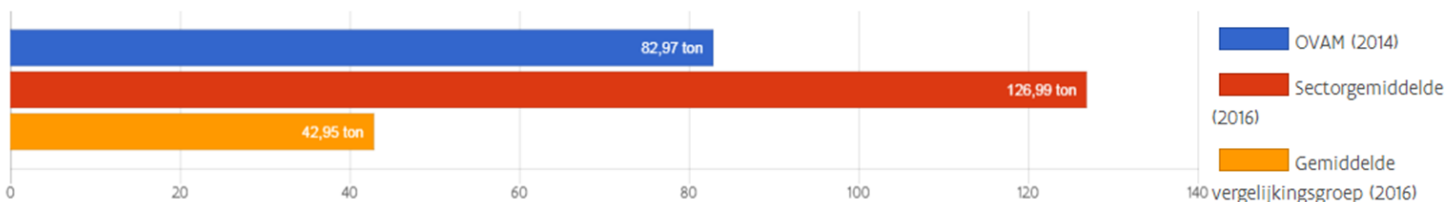
Eenheid: Ton

Accommodatie - 5 tot 9 werknemers

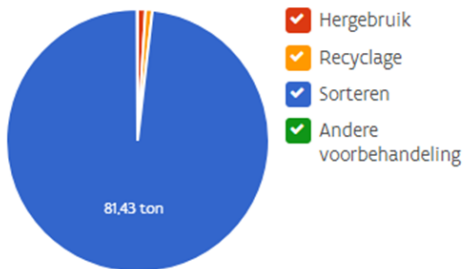
Afvalcategorie

Totaal

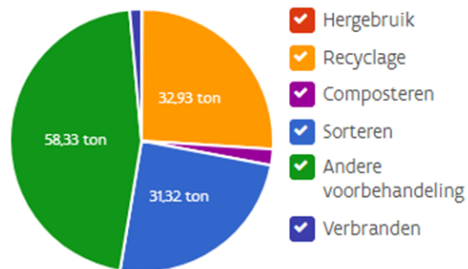

Verwerkingwijzen

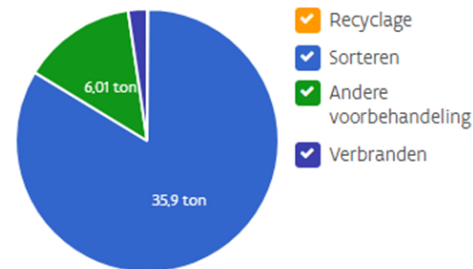
OVAM (2014)

Sectorgemiddelde (2016)

Gemiddelde vergelijkgroep (2016)

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM CIRKELTIPS

Aanmelden

Hoe maak ik een account?

Home

Cirkeltips

Veelgestelde vragen

Cirkeltips

Zoeken

Filter wissen

Zoeken

Materiaal

Afvalcategorie

Eural-code

Verwerkingwijze

Bedrijf

Bedrijfssector

Bedrijfsgrootte

Regio

Tip

Thema

Enkele handige tips om uw materiaalbeheer te optimaliseren

Zoekt u iets anders? Gebruik de zoekfuncties in de linkerkolom.

Welke opportuniteiten biedt uw bedrijf om duurzaam te innoveren?

Auteur: OVAM

Welke opportuniteiten biedt uw onderneming om duurzaam te inno...

[naar detail >](#)

Gebruik nieuwe productietechnieken zoals 3D-printing en bespaar op materialen

Auteur: OVAM

Een machineonderdeel dat een hoge precisie vraagt? Nood aan een ...

[naar detail >](#)

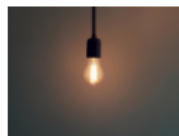

Bespaar dankzij een doordacht aankoopbeleid: poolen, diensten en tweedehands

Auteur: OVAM

In heel wat bedrijven worden goederen onderbenut. Met een doorda...

[naar detail >](#)

EREK: milieutips uit heel Europa

Auteur: OVAM

In de Cirkeltips leest u alles over duurzaam afval- en materialenbehe...

[naar detail >](#)

Hoe ervoor zorgen dat we beter sorteren?

- ▶ **Wie in het bedrijf is ‘verantwoordelijk’ voor afvalbeleid?**
 - 1 aanspreekpunt voor IHM
 - Iedereen moet op de hoogte zijn van sorteerbodschap
 - Denk aan wie er sorteert – samenwerken met schoonmaakploeg

Hoe ervoor zorgen dat we beter sorteren?

► Premies

- Valipac-premies voor bedrijfsmatig verpakkingsafval:
 - Startpremie voor wie begint met sorteren
 - Containerpremie om een deel van de huur van extra containers te compenseren: per rolcontainer of afzetcontainer
 - Recyclagepremie voor gesorteerd hout, plastic verpakkingsmateriaal en plastic spanbanden
 - Zakpremie voor aankoop van zakken voor kleine hoeveelheden folies, EPS en spanbanden
- Fost Plus: welkomstpremie van € 75 voor bedrijven die starten met selectieve inzameling PMD – voor 31/12/2021

Afval als grondstof

Samenwerking tussen bedrijven via het
symbioseplatform

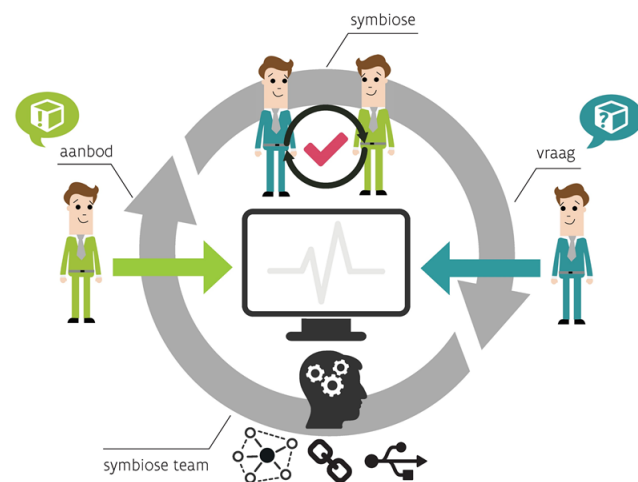
SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Symbioseplatform

- ▶ www.smartsymbiose.com
- ▶ Online platform
- ▶ Vraag en aanbod van afval-, rest- of nevenstromen
- ▶ Richt zich naar:
 - Bedrijven
 - Milieucoördinatoren en –consultants
 - Onderzoeksinstellingen die op zoek zijn naar materiaalstromen voor een nieuwe valorisatietechnologie
 - Organisaties die op zoek zijn naar herbruikbare materialen
- ▶ Sectoren:
 - Agri-voeding, chemie, kunststof, bouw, biomassa, textiel, recyclage, maatwerkbedrijven, ...
- ▶ Met een account kan u zelf vragen en aanbiedingen ingeven, detailinfo opvragen, andere bedrijven contacteren – afgeschermd info (eigen keuze info publiek/privaat)
- ▶ Symbiose-team met inhoudelijke expertise (Vito en OVAM)
 - Individueel advies en ondersteuning
 - Matchmaking met andere bedrijven of onderzoeksinstanties

Het online symbioseplatform onderzoekt hoe een hoogwaardig materiaalstroom van het ene bedrijf kan worden ingezet als grondstof in een ander bedrijf. Bedrijven kunnen samen met andere bedrijven zoeken naar symbiose-mogelijkheden. Dit kan ook gaan om het gebruik van recyclaten, ter vervanging van primaire grondstoffen.

Bent u op zoek naar een hoogwaardige valorisatie van uw reststroom, omdat de reststroom teveel waarde bevat om zomaar te vernietigen? We wensen u veel succes in uw zoektocht!

Aanbod

[Bekijk uw aanbod](#)

[Maak een nieuw aanbod](#)

Vraag

[Bekijk uw vraag](#)

[Maak een nieuwe vraag](#)

Technologie

[Bekijk uw technologie](#)

[Maak een nieuwe technologie](#)

Contacteer ons

Vlaanderen
is materiaalbewust

Mijn aanbod

Nieuw aanbod

Mijn gearcheveerd aanbod

 Hulp nodig?

Aanbod 1

Beschrijving van uw aanbod

Aanbod 2

Beschrijving van uw aanbod

Aanbod 3

Beschrijving van uw aanbod

Symbioseplatform

► **Overzicht van ‘Mijn aanbod’**

- Krijg je een tegelweergave van al je aanbiedingen die zijn ingegeven
- Je kan nieuw aanbod ingeven of oud archiveren
- Of later een kopie van maken om er weer een actueel van te maken

► **De stappen:**

- Geef anoniem jouw aanbod van nevenstromen in of jouw vraag naar herbruikbare materialen of secundaire grondstoffen in het platform.
- Het platform stelt de beste matches voor, maar je kan zelf ook op zoek gaan.
- Iets interessant gevonden? Stuur een uitnodiging naar de aanbieder/vrager om de opportuniteit te onderzoeken.
- Analyses en afspraken maak je zelf, ondersteuning van het symbioseteam is altijd mogelijk!

Symbioseplatform

Registratie op het platform

- ▶ **Gebruikersbeheer van de Vlaamse Overheid**
 - Hoofdtoegangsbeheerder (HTB) van de organisatie
- **OF: e-mail en wachtwoord per ondernemingsnummer**

- ▶ **Voor advies rond symbiose:**
 - info@smartsymbiose.com
 - Maxime Devers, 015 284 348, maxime.devers@ovam.be

Dank voor uw aandacht Zijn er nog vragen?

iksorteer@ovam.be

astrid.de.man@ovam.be

015 284 248

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM